

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Gazeta cea de 2 ori: Mercurie si Dumineacă,
Păză, când concedo ajutoriale. — Prelată
pe luna 10/11, pe 1/4/3 h. v. s. Tieri esterii 16 h.
v. s. pe una ană său 3 gălbiori mon. sunătorie.

Anul XXXIII.

Să prenumera la poște c. r., și pe la
DD., corespondenți. — Pentru serie 6 cr.
Taxă timbră a 30 cr. de fisare pa-
blicare.

Nr. 1.

Brasov 15/3 Ianuarie

1870.

MONARHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Brasov 13/1 Ianuarie 1870.

Cu aceleasi simtimente, dorințe si aspirații, cu cari amu pasit în anul trecut, intram și în anul 1870. Amu simtuit atunci, ca suntem ignoranți, umiliți si drepturile noastre sunt calcate; amu dorit, că anul ce a trecut se ne redice din starea de eloi, să ne redrepturel posiedute; amu asteptat la impacarea nationalitatilor spre ferirea patriei, amu aspirat pentru scopul acesta la una perfectă conciliere si solidaritate intre noi, fiindca amu credutu, ca numai asia vomu poti pasi cu domitatea că națiune facia si cu națiunile patriei.

Mai nemic din ceea ce amu asteptat dela densul nu ne lasă dreptă eredire anul 1869! In locu se fum recunoscute in drepturile noastre, se fum reabilitati in onore noastră natională politica; amu fostu inca mai multu ignorati si tractati preste pititor de catre antagoni nostri politici. Una inse totusi ne a adusu anului aspirata si acăsta este primul aurora a unei concordie si solidaritat nationale politice, intelegerem conferintă din Mercurie si rezultatele sale politice. — Departe de a crede unor temeri, ca adica se ar' fi astutu omeni stabi si serrili, car si ar' fi ecosecutata activitatea loru pentru pasivitatea romanilor la alegeri inaintea regimului maghiar, cu evantu, ca ar' fi lucratu in interesul acestuia, departe de a crede, ca in sirurile națiunii romane se voru mai afă inca de aceia cu mintea sanetă si cu anima la locu, car se mai creă promisunilor amagitorie, suntemu in deplina couringre, cunca astazi națiunea din Transilvană si este chiară despre atitudinea, ce trebuie se iși si in anul viitor.

După totu națiunile imperiului austro-maghiar astazi pretindu cu una voce energica autonomia si drepturile sale, națiunea romana transilvana nu poto se da ea din urma, care se pretind pentru senegală indreptare națională politica ce i se evințe in marginile imperiului acestuia. Nu se poate, că una națiune statu de numeroasă, că ea romana, se devina pradă unei politici egoistice si se sierbește că materialu binevenit planurilor si mai egoiste, cunda ea se simte a fi un factor constitutiv in statu si că atare da dovedi destul de pipaite.

Situația devine totu mai critica. Una miscare ne mai pomenita se manifestă pre-tindente in surorile nationale. Era de asteptata, ca dualismul va produce rezistență tuturor națiunilor scurta in drepturile sale. Opoziția in Transilvania si a reportatua una invingere. In urma pusintei, ca a tenuu națiunea cechă, polonă, slovenă etc. s'a escatu una crise ministeriale in Viena, care, cau de curundu va trebut a se rezolvi in favoare impacat nationalitatilor. — De si același crise se o amanuntu pre cativa timpuri, suntemu cu totu aceste tare in credintă, ca ce s'a amanuntu nu s'a delaturat. Totu asia suntemu perfect convinsu, cumne inaugurea unei politice amicabile nationalitatilor in Austria's nu va poto remane fara reflecții si suspira politicei din Ungaria. — Totu lumea recunoscute adeverul, după care regatul nostru nu va ajunge nici odată la una

consolidare si intarire durătorie, pana candu va avea de malcontenta majoritatea pre-companiori a locuitorilor sei. Indesertu se voru impulgi barbatii de statu maghiari a crea prin forța din sangre romanu si slavu un corp maghiar; moritorilor nu le este date a se lăpu în contra elementelor si omenei că si noi suntu si acela din apogau din Pest'a si, silvescă-se catu se voru sili, poterile loru voru margini acolo, unde spiritualu național le va contrata.

Spiritualu naționalu nu lipesci nici romani, nici slavilor din Ungaria si acăstă ne mananca forte.

Una dorintă avemua numai, că in venirea scopului lui pe mărturie politice se ne alaturam fara exceptiune unuia la unu desbracandu de orice singularitate si ambiduie, care dela 1865 incocă pana mai eri — ca consecutie loru — facea se crida lumea austriaca si Europa întreagă, ca romani sunt multiuniti cu starea tierii si a națiunii loru, sub constituția maghiara. Astazi inse multiunitația diaralistică, care ne a sustinutu si in Austria's si in afara, este unu, care se mai credea, ca romani sunt deákisti. Gratia luptatorilor!

Ni se scrie din Vien'a, cumca in cercurile naționali de acolo — este mare mirare, cum romani din Transilvană, cari pretendu a nu fi multiuniti cu starea loru prezenta, totusi nu manifesta mai cu nici una ocazie acăstă nemiliunire pre cala legale constitutionale, care se crede, ca nu le este de totu inchisa. Noi din partea intelegerem prea bine acăstă mirare si suntemu tristu convinsi de aceea, ca deca națiunea romana că intregu nu va pasi cu orice ocazie energic pentru drepturile sale, si — si va perde recunoșterea națiunilor concomitent statu, catu si a națiunilor externe.

Dece prin urmare mai avemua vreo dorinta pentru anul acestu viitor, acea este, ca romani transilvani, cari aspira ca națiune la deplină recunoștere din partea celorlalte națiuni, se se recolăga in momentul supremu si pasindu pre calea cei singuri manuitorii si practica a solidarității politice, se se încorde din respoteri ai-recastigă respectul si stimu a curiozității in mei intregi. Acăstă se poate numai atunci, deca partiația națională romana din Transilvană, se va organiza mai bine că atare si va continua seriosu si energicu lupta constitutională pentru patria, dreptu si nationalitate cu orice ocazie, —

— Atare deca mai este deputatul de la Durducu Petre, pana candu mamașa i se taiau imfaturile de pele dedicata de batalii coraciuilui. —

Indesertu se si facu legile, deca si atari Pasi mihi si nu simtiu de umanitate la esecuentele loru,

mai verosu, candu la cade cate unu Durducu in mana. — Dreptu naționale!

Sighișloră 19/31 Decembrie. (Afaceri scolare, lucruri metafisice, des-si organizarea bisericii.)

Resultatul conferintelor din 22 Septembrie si 24 Octobre c. v. tiente in Sighișloră in reuniuni scolare (vedi „Gaz. Trans.” Nr. 93) au provocat necesitatea si a unei a treia conferintă, care s'a tenuut in 3 Dec. c. v.

Dupa sunetul „Gaz. Transilv.” Nr. de susu unu din prelumea noastră, sarea pamantului si lumenii a săn tenuut, cu ocaziune conferintelor din 22 Sept. si 24 Oct. strinsu la intelelesu sancti evangeliu, pre care o lege poporului, ca „multi suntu chiamati, dura pucini alesi.”

Atari preotii au doveditu si la conferintă din 3 Dec. parte prin absentă, parte — din ce ce s'a infaciostu — prin patientia sa stoica in indifferentismu, ca sunta intru adeveru demni de chiamarea sa.

Ce totu acăstă indiferentia si nepasare a sarei pamantului si a luminei lumii — o caracteristica a respectivilor, ipissima verba a unui assore de scaunul protopopescu, „ca pro romanu se nu lu scoti din prostia(!!), deca vere si ha fiuialu imperiul cerului” — totusi său eșefiștii mai multe concluse de însemnatate in trebi scolare: ducerea uniforma a diuralelor de incursiuni si erogale scolare in totu comunele, asternere listelor de la nevoie in faza facare luna a dirigatori a politica, demumirea unei comisiuni centrale scolare, anatara a dirigatori a politica despre introducerea didacticei si rogarile pentru asistentia la incasarea acestor incursiuni in casu de necesitate etc. etc.

Fara privire la aceea, ca aceste concluse s'a adusu prin aclamatuni, totusi unii preotii, chia-

Din camp'la Transilvaniei.

Torturi constitutionali.

In momentele, candu se bucura in Europa, ca libertatese constitutionale in Ungaria se prinde de mana cu cesa a Marei Britanie, pre candu in dictu din Pest'a se vorbea de desfintarea batalii corporali, er' casă de susu afă de tempore a o sustinut pentru nobilii, po atunci se exercită si torturi si crudimi etnice, propriu unele locuri! Asia ne scrie una brava domu, proprietarii in Sangjorzu din Camp'la despre modulu torturii:

In camp'la Transilvaniei in cercul Ormenisului s'a intrudosu prin solgăbirea dñonei media de tortura. Unul e: legatu in fidelișiu, celealaltu: cancluca. Legatu in fidelișiu e umeratul: cancluca. Legatu in fidelișiu e umeratul: cancluca. La individuala prinsa ei legă cotole manelor cu una fane (strangu) indeperu, sucite manele la ciatla, ilu depunu la pamantu cu pitioare legate in lantul; apoi prin manele legate tragu

mati si si „alesi” — 3 assorci da scambul protopopescu — n’au vruta se subscrise esibite, concepute in conferinta, catre dirigentia politica.

Unul a ramas consecutiv, de la un fost celu puciu miscat la subscrive.

Ce se faci cu poporul, deca „sara pamantului si luman’ lumii” nu mai sara si luman’?

In comună Danesu a introdus tinerului paron evang., o scola la tinerimea există din scola, in care se propune scrierea, cestirea, istoria, șasiu, științele economico-rurale, cunoașterile despre artificii inseamnă „de legătură” prezente, si despre constitutii besericesti etc. etc.

Un’ata stare scola sa’ infinitata si in Sighișoară, unde se propună de 5-6-i-eate 2-ore preseptanomane, asemenea obiecte, tinerimel si barbatim romane cu acesc obserbare, ca aici s’antreni prinsul de mireni, nu de preoti, si ca preotim din Sighișoară’ privesc acesta convariuri ale poporului de „adunari deserte”, unde se cleverescese si spun „minciuni”, exprimate — in beserica facia cu poporul. (?)

Pofitum, a 9-a minune intră 19 suba de ani!

Visitațiunile comunelor n’au besericesci din tracta a percurse pana la o comună. Misuniunisr. d. Prota n’au fostă astă data prăvăsioră, ca-zi pre langa compunere si esaminarea computerului besericesci, au avut foarte multu a se lupta cu poporul in trebi scolari.

Ma după scrisi positive suntu si casuri, unde 2 dilo n’au unuș, spre compunere si esaminarea ratiocinului besericescu, ci s’au insarcinat cu acese proetatu si juratii besericesti.

Déca s’ar fi mai luate la protocolul de visitațiunie cate o notită si despre modalitatea aghenelor parochiali, — ca protocol de esibite besericesci si scolarie nu se portă in nici un’al comună, ca ordinatiunile si circulariele archidecesane s. a. se numai a tota scolitorul, pre unde suntu aruncați si ratificate, ca de archive parochiali nu pot fi pomana, — apoi era de lipsa timpu de 5-6-dile pentru un’al comună.

Mi se pare, ca organizarea besericelor si presbiterialelor ardele după stat. organ. s’au ordonat print’una circularuri archidecesane (Nr. 771 doto. Iugis) a. c. asia, incat se se corespondă, in vîtoriu § 45, 62 din stat. organ. si se se potă abone la Dominecă’ Tomei la simodul eparchiale.

Nu scin, incat este acesta organizare in eparchia nostra exceptia, ca-zi diurnalătatea nostra n’au fostă pră ocupata de acestu materialul. Voru fi relatate respectiv dd. comisari, cari au fostă insarcinat cu acesta, töre, la locurile de susu de stresa dreptul lucrului, ce nu deb se se si publicului?

Pôte dintr-alte protopresbiterale, dar din trac-tul Sighișoarei inca nu!

Ma suntu si atele inca, in care asemenea, pană astădui nu s’au facut nici unu pasu in print’ia acestăi, cu töle, ca ocasiunile visitațiuniei a fostu cea mai aptă pentru acestu scopu, pentru ca se să erută parte spesole besericelor, parte tra-pedulu, si osteneală comisariilor, si timpul scumpă al poporului.

Ianuarie 1870 este la usia! Februarie la pôrta; parochie si presbiteriale noastră, ma, dieu-nice si alte, suntu neorganizate.

Pentru ce au luate congressul national § 45, 62 in statutul organic?

Organele besericesti noastre subalterne suntu pră virtușii in proutului seu, „ca inca unu tempu” si „totu caru” de obișnjenje o macină a pro-stulii”, dar in afaceri de acesta debă doar si trei topore archidecesane.

Déca nu se voru intrebantă de susu mesurele curiozitășii, sub acestea auspicia va veni si Dominecă’ Tomei; va trece si va veni era; si statut. nostru organ. se va odihni, precum multe alte ordinatii archipastorești, in Domnul. — X.

Trei pusești din rubricile unui diurnal de indurare alu unui canonici romani.

In dilele acestea, având norocirea sioborechii de a potă intră pre furișala intre chartele unui domu canonico romanu din Gherăia, din intemperie -mi vent la mană si unu diurnal de „erogatii in numele Domnului”, cosintă la olală din cateva căle. In diurnalul acesta erau inseamnate faptule de indurare ce le facă domul canonico în timpu de 4 ani incepe si le tinea in ascunsu, standu mortiszu pre langa dîsa’ sanctei scripture: ca „ce dai cu dreptă se nu scă stâng”.

Deschidindu-se in grăbă observai intre alte paginiă scrisă din urma cum pre la midiułocu-

si nesci pusești inseamnate facia cu pung’la faci carui omu.

Dreptă, ca e frumosu lucru ca si dice Gellius c. 10, c. 25: „Eximis est virtus praestare silentibus”, si mi’ ar plăce că se luu potu asculța si astă data, dar pre langa töle astă data nu potu tăce. Dei si modestia domului canonico astă poti se o vatamă pri acesta — moiu ineră totusi a desvelit namai triu pusești, si acela si facu cu statu mai alesu ca se mai inecă linies cu strigătul sale cele neințelese. Faptule domului canonico sunta recunoscute in publicu mai de multi ani, sunta cunoscute cu deslinuire inaintea acolarii, cari furorici a fi mai pră aproape de domn’ia sa, nu i puu este numele pre chartia astă data, pentru ca pusu este acela in cartes vîstiei eterne, unde si cele ascunsu töle le dă totalu celu cercesc la ieră. Faptule domului canonico pre terenul scolastic sunta cu multu mai cunoscute inaintea multor’ docatu se nu potă concilie cei celu cunoscusi si la numele domniei suntu in obiectul de facia. Nici se cugotu cineva, ca astă si totu din vietii’ domniei sale, cată voiu se producă cu cele trei pusești, venitorul va arata cele ascunsu, si trecutul si in stare se ne intarise speranța si mai taro in venitorul, ci ca dela acesto se concilda fara partitalitate si la alta pusești mai mică, ce se affa totu in acela diurnal, precum si la acele pusești ce le a puza domnul canonico mai inainte de 3 ani:

„a) la unu omu, care -mi taia lemne, pre langa plata cuvenita, phanganduse, ca n’are din ce se si face casa, si ca o siluita se intra era in slusha lobagăsca, i amu darutu ca se si face casa 100 f.”

b) Suma care amu darut’ de 4 ani incepe pre semă a domnului soraci si altoru carturari lipiti de midiułoc face 1421 f.

c) La unu cunosiut si la nemur’ totu de astănu incepe astă data 1208 f.

Eta astănu, suntu cele trei pusești din diurnalul de indurare aui domului canonico! Nu amu folositu astă data nici o flori oratorica, pen-tru nu suntu de lipsa cuventele impenate, unde vorbesc faptele.

De s’ar afă cineva, care se se indeosebă in cele produse, sperez că venitorul prin altale asemenea va fi in stare ca se si luaducala cunoscute.

Aenobarbu m.p.

UNGARIA. Diet’ se va reintruni in 14, candu se vor propune mai multe proiecte de legi si se crede, ca si legea municipală si de alegere pentru dieta.

Diurnalele maghiare si chiar si „P. Napló” vorbesc cu multu ingriđie despre modulu, cum s’ar potă mulți tonitale agitatiorilor nationale si provoca töle partitele la strinsa concordia si pasare in contra. Nemulțimirea din confiniole militari croato-slavești si romane le faca cea mai mare durere de capu, si la căr’ ce adă in călă, că se se inadusisea cu forță’ prim armata maghiara, le și tăma de eruperea unei revoluționi, si le carei rezultate nu se potă precalcula; si de aici altu’ dău consilii, ed se se corumpa persoanele cele cu influență dintre antagoni nationalisti. Se mai calesesc, ca si calator’ Mai. Sale in Orient si espătă slaviei — ca midiułoc de agitare, camcinsc in Turcia si monarchia austriaca s’ar fi facutu alianța spre aspirașii nationalitășilor vecine.

Foile partiei ostasiesci din Viena inca sufla in spina” nemulțumirilor regimenterului confinio, si in „Magyar Allam” bar. Jozsika crede, ca in cau’ dalmatian se vede mar’i camăriile in dreptata asupra egemoniei maghiare. In contra la töle astă facu provocare, ca in töle anghirile, celi dea potere, ma si töta națiunea, se se uniesca la o actiune energica, la care se se provoca fara a cugăta la concesiuni de drepturi perfecte egale pentru nationalitati, cari suntu midiułocul pacii miliunarie uniu!

AUSTRO-UNGARIA. Vien’ a 8 Ian. Toti ministrii Cisalitaniei -si an datu demisiunia la Mai, acăsta o dechiară primului ministru Taaffe in sie-

*) De ce se retaci numele unui asemenea barbatu? Nu e d. prepoșitul Macedonu Popu? —

Red.

dintă comisiunie pentru compunerea adresoi, in care se eti si proiectul de adresa. Mai sa a primis dimisunis fara a decide asuprile. Cuprin-sul adresoi tiene la constitutiunea din Decembrie, ea e o perifrasă a cuventul de tronu si arata ca-lea de a recunoșce dorințele prioritășii costiunie constituutiunie si a autonomiei tierilor, precum si la aplanare, astepându dela regimul a deschide casă la o stare mai pacioiu, ince numai prin modificașii costitutiunale! „Fara de a se lepăda de propria nationalitate e deschisu drumul la töle poporele unite sub sceptru Mai. Tale pe terenul progresorului al datinelor si culturie a avut una campu catu de largu de activitate si de producție pe calea legiușita”, sunta cuvințele adresoi si ale majoritășii comisiunii, care para acumu nu se affă in gur’la toru. Se astepantu insa desbaterea adresoi si decisiunea prea inalta. Facia cu majoritatea comisiunii se affă o minoritatea seru’rissima, care in camera va dă pe facia inaltele ei tentații. —

Archiducel Albrecht, despărțit de caru’ manu si in Dalmatia vorbeia Jozsika, a calatorit la Francia, nu se scie, ca in cau’ diplomatica cu scrierile auto-grafă, ca respunșu la demonstratiunea pretinsei russo-pruse, ori ca pentru costiunea confinialor militari, fiinduca archiducelule nu vrăa a se da grantia la Ungaria, ci a se tineat la imperiu, nu fara influenta... Acum nu vrăa a fi de facia la deciderea costiuniei, dieu diurnalele. — una simbolul judecă-

Din sferă scientifică și literară

de la București

primiramu actele, pe care le reproducem si noi, nu ea una nouatoare surprindătoare, pen-tru planul dñui Eliade de a da societășii academice una lovitura de moarte nu era cunoscute de multa, ci împărășimase acestea acte de simfonia publica numai pentru cei ce danu si lectořilor nostri ocazie de a cunoscă cau’ cea admirabilă, pentru care societatea academică romane, pre langa ea mai curata voință si silinția, incondită a majoritatei membrilor sei, sub presidium dñui Eliade in trei ani de dile, a facut relative atatu de pacino; era insulă a ce arunca dn. Eliade in faci’ unei parti a nației romanești inca o lassam la aprețarea nației inintegri. . . .

Eca actele!

Domnul Sale domnul minister secretarul de statu la departamentul cultelor si al instrucției publice:

— nu se lezănașă scăldării și căci se în-

— Domnule ministrul!

Ca presidinte al societășii academice, pen-tru motive foarte grave, inca din tömă’ trecută, relative la numirea nouilor trei membri, pri care s’ar calcăt statutele, amu arata domnul fostu minister, ca suntu decisu a-mi dă demisunis de sarcină de membru si de presidinte alu acestei societati, si demisunis fiindu dea facuta, amu si anunțat o colegilor mei in ultima siedința a so-siuniei trecută, candu s’ar celebrat, apoteoșea unui răposul de ritulu unita, la care n’au putut asista inmultul nostru cleru si insus domnul minister ce era invitat, si din care credin, după probele inveredate ce amu, ca s’ar si mai agravat neinvoi-re ea ecisa in trei ministri.

Dupa siedințele ince ale domnului M. Cogălniceanu, pe care l’u consideram si barbatu seriosu, fara a’l propune de convintă la acela scandal, m’andu îndepăcatu a româns inca in acese funcții — la prima la reintarsor M. Sale preș inaltatului nostru Domn. Tacu de modestie expresiunile multumitorie pentru mine si fulgerante in contra altora ale domnului Cogălniceanu onorabilului meu coleg si discipulu cutediat a dice.

Eti in admarea generala a deputaților din 17 Decembrie si memorabile pentru mine, candu domnul Cogălniceanu respondea, ca minister in gravă costiune a evrelor, si candu ca unu precupat patriotu, si seminția neadormita, dă neincedat alarmă, ca se se sprienu in toti, si se luam amintu aratandu, ca alianța, disa de sine israelita, este o putere; si pe candu eu abandonandu in töle case a fostu disu domn’ lui nefatigabilu in dñeștiendințe, aplaudam din anima candu dicea esortandu-ne a no dă man’ cu totii spre a congiură si a preletempișă pericolul; atunci candu mai repetă, ca alianța israelita este o putere, eu spontaneu si din fundul animei esclamai cu convictione, ca nu este o putere, ci q

partea romanilor? Aceea, ca nu i lăsă de a le cumpăra.

In Rusia se impun plati preste măsura si cuvinția, curata că se alătă dreptu de o partă rusă și pletele resuante în formă sfiderului. Uneori sunti săli prin politici și ai săi perulu că tota lumea. Altă ori le-o exprimă costumul se portă în Galită'si în România; adesea le inchidu singurăgoale, apoi îl jefuiesc de bani, că se alătă voia ei mai deschide scări (în capitală Moscă nu e erăta pitoră de jidău, precum și în orașe orasice proprie ale Rusiei, r.). Aceasta ei nu loiu măsura de persecuție, ca nu cutreaza nici se se planga, pentru nici nu cui, ca-ci sunt generală. De ar fi altfel, apoi de ce fugă de poliție? Pentru înduiesc, an gasit România, care îi protejează, "pa-măntu fericit, dar fierb' oră, locuită de flințe — sună generali" (P).

Inca unu casu, ca merită a fi considerat. Jidovulu, deprins din vecheime a se privi de calator, patria lui și în totu localu și niciuare, se stramătă mai lemnecă oricine altul. Dintotdeauna europeen, ca germană are cea mai mare alegăre de a omișa, precum vedem, însoțit de multe oră - și aduce amioane de locul nașterii, unde a colțărui, a crescutu scări, i se face doru și se mai reintorece; jidoului nu e Asia; perspectiva de afaceri (geschäfts) materiale: de adăună bani, lu face nici se gădește la lucruri de această natură, și ea motivul de a se tota stramătă lemn, unde ei vine mai bine. Apoi, rasă jidovescă are o alegăre strămoșie și nebirușă la afaceri nelegitimă, precum și cată o multime de specule merunte, celu înlesnește de a minti și a insiela, precum: profesionist de samsarii, de precupință, de gambasă etc., fără a vorbi de alte profesii rusești se contrarie morală publică, ca jidovii mai ca le au de monopol. E lemn de inteleșeu, ca într'unu locu, că România, unde lipescu capitaluri (banca's nationale) usura (camătăscu): imprumutările cu bani le aducu mari averi, și unde legea de "comerț libern" nimică nu se mai marginesc, aici jidovii gasesc locu de a profesă și e i mai dragu. Vine apoi toleranță, și ea motive principale ale concentrării jidovimenei în România. Cine nu prevede planul de a face România posessie jidovescă, e pe român alu stergi din carteia națională, și apoi profescu că elu, românul, se nu inteleagă! — Încet ce cu mintinile de "persecuti religiose".

La ronda cu cele dise mai este cera, cu multă putere, ce spăla, miscăra anti-jidana în România; ce se prefac, ca nu inteleagă, e desvoltarea mintii poporului și sentimentului național. La asta a vedea, acestă are aeru de unu paradox: pună la îndoială, dar e adeveru și cătă: Tratatul de la Parisu reproducă în România o schimbare gigantica. Pactul, convenția europeană reconstituindă tărăpă base nouă, rezultă de aci legi și instituții, ca modificație aduncă spirituală publică. Cela d'autan lucru, ca se vede în cursul afacerilor în România, dela introducerea regimului constitutional, este marca dezvoltare para astăi neandură a vietiei politice.

Cei doisprezece ani ai acestui regim în România n'au adus cu senz, în inteleșeu de imbenătățiri materiale, rezultatele ce se așteptă, și supu acestui reportu an următoare multime de tanguri și bănuilă în contra starei noastre de incurzi. Cauza însă a fostă decât fatalitatea, că nășele instituții se cada în mani de omenei fară caiatită, cerute de a le conduce, eserită în deprinderile invenite ale trecreului.

România de odată în tratatul de Parisu, de ar fi avut norocirea să cadi în mani de omenei cu bune cugetă, harnic și energici, anii fi sunt scutiti de cercarile amari causele tuerii de regimul cadută la 11 Februarie 1861. Cu tôte impedecările lucrărilor de a pută progrăsă după cum se speră, n'au urmată totu asia și cu acțiunea intelectuală, ci, precum anu disu, a facută mare inaintare; miscările populare de mai multe feluri muriseresc adeverul; începe a se pricpe, ca o nație, ce va se trăieșă, însoțește se grigia de afaceri sale. Despre multe s'ar pută spune, ca constatare, ca românii au astăzi sentimentul național și sentință victoriei politice multă mai desvoltată, că în trecent. In costumile de astăzi a jidovilor, cu care amioanei lor zelosi specialează și identifică cu români în drepturi și prerogative, redem pr români manifestându-si superarea naturală și legitimă, ce le inspiră perspectiva de diele, de a se

vede, în scurta timpu, nebunii în propriul lor pamentu de nevalirea rasii jidovesci." (Va urma.)

In sferă politica facă bună impresiune actul împartășită în camera de min. Cogălniceanu, casonulu angloșeu însarcinat de regimul său a declarat Portu, cumca Marea Britanie recunoscă oficialmente pe viitoru numirea "România" în locu de "Principatul dunărene" și se speră asemenea si dela celealte poteri garante.

București dedera unu balu splendidu Dumineca în onoarea Princessei și în ajunul de anul nou va fi balu de carte. —

tase pro întreaga intelligentă româna interesașă de scopul sublim al societății. — Din Nasendu audim, ca sediul său tribunalul justiție va remăne în district, mai adesea comună mai multe din tenuitul Bethlemeului, nu, el' cercul Monarhiei se va da altu comitat.

— Reportul an. despre gimnasiu din Nasendu cuprinde statul profesore, planul instiției, clasificările etc. In VI clase se află la finalul an. tr. 120 studiosi: 102 gr. uniti, 17 gr. or. toti romani, și unu german. Biblioteca în 404 opere are 734 tomuri. Instrumente fizice: 61, modele de cristală 50, mape, atlase și incopute! de alte colectiuni. —

— **Jumică** româna studiosa din Oradea mare avându inainte ochilor partinție caldurosă a unui public român, dovedita în mod evident în ciasună a orice întreprindere ale sale, în acăstă firma speranța se constituie si este-timpu într-unu comitet pentru aranjarea unu **balu național romanescu** — sub presiduial Il. Sale d. Ioan Siorbanu — in 27 Ianuarie 1870 in favorex tinerilor români pauperi, la care este invitata cu tota onoarea întregula publică română. Generositatea marimislor contribuitorii spre acesta scopu flantropicu va face, că multele neajunsuri, cu care are de a se împărtă cea mai mare parte a temerilor române, în catusă se se mulțumește si se-si poță continua pre unu tempu carieră inceputa, fară de o intempsa pedepsă.

— Comitetul aranjatoriu. —

— **Responsuri**: Asc. Vomu primi; ror ai facutu, ca ai tacutu si pana acum. Orice ne apăsa pe nedrept trebuie datu la lumina publică, că opinionea publică se nu ramana in retaciile din casă a indiferenței taceri seu a neinformarei. — M. M. De unde potem sci, ca vo de, deoarece nu ve descooperi plagele? Aduci fapte, fapte de succesele luptelor său de anarhie a tractare.

Nr. 1/1870.

Publicațune.

Dela subscrissu notariu reg. publicu că comisario judecătore se publică prin acesta, ca în potere aplacării ini. registrato, cu data Brasovu 18 Dec. 1869 Nr. 8138/2, prin licitație liberă se va vinde la celu ce va dă mai multu, casă domnului Ludovicu de Langendorf din piatră tergul grădinu Nr. protocolului fundiaru 100.

Spre scopulu acesta se delge si concede unu singuru terminu, adică 18 Ianuarie an. 1870, la 11 ore inainte de prandiu, in casă din tergul grădinu Nr. 559, care se va lucra.

Votitorii cu licită și cumpără se invita cu acelă adausu, ca facare licitoriu se ar depuna în banigata său chartie de preluu uno vadu de 5% din pretuluri strigare, care este de 20.060 R. si că conditioane licitației se potu vedea de acel incobi în totu dia sub orele ocidentu la subscrissu.

Brasovu in 3 Ianuarie 1870.

Notario regia publico
Carolu Conrad,
că comisario judecat.

Publicare.

Mora de faimă usioră cu 3 rōte din Tolhanu vecchiu, dimpreună cu chadirile tineretului de ea, precum casa de locuitu, grădjuri, gradina din pregiuri, si livada se da în arenda pe unul său mai multi ani, cu conditioane cele mai favorabile.

Doritorii de a arenda si potu trage informari mai de apropiu în cancelarii a subscrissu.

Iosifus Puscariu,

advocatu provincie.

3-3 Strat'a Scheiloru Nr. 103.

CURSURILE

la borsa in 14 Ian. 1870 sta. asia:	
Galibini imperaticei	5.80
Augsburg	120. 50.
London	123. 20.
Imprumutul național	60. 30.
Obligaționale metalice vecchi de 5%	70. 40.
Obligaționale rurale ungare	79. —
temesiane	77. 75.
transilvane	75. 50.
croat-slav.	83. 50.
Artile bancului	740. —
creditori	262. 10.

Redactoru responditoru
IACOBU MURESIANU,

Edițione: Co tiparitoiu lui IOANE GÖTT si fiu HENRICU,